

מסכת ראש השנה

פרק ארבעה ראשי שנים

בזמן המשנה היו רגילים לכתוב את תאריכי השטרות על פי שנות מלכות המלך. כגון: בכך וכך לחודש פלוני, בשנת אחת למלכות מלך פלוני.⁽¹⁾

באחד בניסן היו מתחילים למנות שנה חדשה לשנת מלכות המלך. ולכן, אפילו מלך שהתחיל למלוך באדר, הרי מיד כאשר הגיע א' בניסן היו כבר כותבין בשטר "ביום א' לחודש ניסן, שנה שניה למלך פלוני".

וכמו כן היה אחד בניסן, גם ראש השנה לרגלים. ודבר זה יתבאר בגמרא.

ב. באחד באולול — ראש השנה למעשר בהמה.

ב-א מסכת ראש השנה דנה בעניני ראש השנה שחל בראשון לחודש תשרי.

אך בתחילת המסכת פותחת המשנה ומבארת שישנם ארבעה תאריכים במשך השנה, הנחשבים לראשי שנים, לענינים מסוימים.

מתניתין:

ארבעה ראשי שנים הם.

בארבעה תאריכים במשך השנה, מתחילים למנות "שנה חדשה" לענין דינים מסוימים:

א. באחד בניסן — ראש השנה למלכים.

לשנת מלכות אחרת הרי הוא פסול. אבל משנתנו מדברת בשטרות, וכמבואר בגמרא, והם אינם פסולים משום שלום מלכות, וכן מבואר בתוספות הרא"ש.

והריטב"א כתב, שאף על פי שלא שייך שלום מלכות במלכי ישראל, מכל מקום מאחר שמנו את שנות מלכי האומות משום שלום מלכות, לכן גם במלכי ישראל לפעמים נהגו כך. והר"ן כתב להיפך, שהיו רגילים לכתוב את השטרות למנין מלכי ישראל, ולכן, היה חשש שלום מלכות אם לא היו מונים גם לשנות מלכיהם. ועיין שם וברשב"א.

1. רש"י פירש שהיו רגילים למנות את זמן שטרותיהם לשנות המלך משום שלום מלכות. כמבואר במסכת גיטין פ א.

אך תוספות נחלקו עליו, מפני שכאן מדובר במלכי ישראל, ששנתם מתחילה באחד בניסן. שהרי למלכי האומות מתחילים למנות באחד בתשרי, כמבואר בגמרא. והטעם המוזכר בגיטין משום שלום מלכות אינו שייך אלא במלכי אומות העולם.

עוד כתבו, שלא שייך הטעם של שלום מלכות אלא בגיטין, שהם חשובים יותר משאר שטרות. ומשום שלום מלכות, אם מנה בשטר